

สลค.สาร

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ เดือนมกราคม ๒๕๔๘

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ปี ๒๕๔๘ วันศุกร์ที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย บัดนี้ถึงวาระขึ้นปีใหม่ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีมาอวยพรแก่ท่านทั้งหลายทั่วกัน และขอขอบใจท่านเป็นอย่างยิ่งที่มีไมตรีจิต สนับสนุนข้าพเจ้า ในภารกิจทั้งปวงด้วยดีเสมอมา

ตลอดปีที่ผ่านมา มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นหลายอย่าง ที่ดีก็คือ การที่นักกีฬาของเราได้รับเหรียญรางวัลหลายประเภท ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก แต่ที่ไม่ดีก็มีอยู่มาก เราต้องประสบกับเหตุไม่ปกติต่าง ๆ จนทำให้เกิดความวิตก ห่วงใยกันอยู่ทั่วไป

ใกล้ถึงสิ้นปีก็เกิดภัยธรรมชาติครั้งใหญ่ทำให้สูญเสียชีวิต และทรัพย์สินอย่างร้ายแรง เราคงจะต้องช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ และฟื้นฟูสถานะของบ้านเมืองเป็นการใหญ่ รวมทั้งหาทางป้องกัน เตือนภัยให้มีประสิทธิภาพอย่างไรก็ตาม เหตุต่างๆ ทั้งนั้น ได้ทำให้เห็นแจ้งถึงน้ำใจของพวกเราอย่างเด่นชัด ว่าทุกคนในผืนแผ่นดินไทย ทั้งทหาร ตำรวจ และพลเรือน มีความสามัคคีกัน ต่างห่วงใยกันด้วยใจจริง ได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะอยู่ร่วมกันโดยสันติสุข และเมื่อเกิดภัยพิบัติ คนไทยไม่ทิ้งกัน ต่างพร้อมเพรียงกันเข้าปฏิบัติช่วยเหลือทันที ด้วยความเสียสละและเมตตาจริงใจ ไม่เลือกว่าเป็นชาวไทย หรือชาวต่างประเทศ ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวย้ำแก่ท่านทั้งหลาย เหมือนดังที่เคยกล่าวมาแล้วเมื่อหลายปีก่อนว่า วิธีชีวิตของคนเรานั้น จะให้มีแต่ความปกติสุขอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องมีความทุกข์ มีภัย ผ่านเข้ามาด้วยเสมอ ยากจะหลีกเลี่ยงพ้น

ในปีใหม่นี้ ข้าพเจ้าจึงขอให้ทุกคนรักษาความสามัคคี และจิตใจอันดีไว้เป็นนิตย์ เพราะสิ่งนี้คือคุณลักษณะอันพิเศษ ที่ช่วยให้ชาติบ้านเมืองของเราอยู่รอดปลอดภัย และช่วยให้เราทุกคนอยู่ร่วมกันด้วยความร่มเย็นเป็นสุขมาช้านาน ตราบใดที่เราทั้งหลายรักษาคุณลักษณะนี้ไว้ได้ ก็มั่นใจได้ว่าชาติบ้านเมืองของเราจะดำรงมั่นคงอยู่ตราบนั้น

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวไทยเคารพบูชา จงอภิบาลรักษาท่านทุกคน ให้ปราศจากทุกข์ ปราศจากภัย ให้มีความสุขกาย สุขใจ และประสบแต่สิ่งที่พึงประสงค์ตลอดศกหน้านี้นี้โดยทั่วกัน

ที่มา <http://kanchanapisek.or.th>

๒ ขอความช่วยเหลือ

👉 สวัสดีปีใหม่ ๒๕๔๘ แต่ท่านผู้อ่าน สลค.สาร ทุกท่าน แม้ในปี ๒๕๔๗ ที่ผ่านมาจะมีเหตุการณ์ที่ไม่สู้ดีในบางเรื่อง แต่ก็ยังมีเหตุการณ์ที่น่ายินดีในหลายเรื่อง เช่น ปี ๒๕๔๗ เป็นปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ อีกทั้งยังเป็นปีที่นักกีฬาของไทยได้รับเหรียญรางวัลจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ฯลฯ ในปี ๒๕๔๘ นี้ คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร ก็ขอให้ผู้อ่านทุกท่านมุ่งมั่นที่จะรักษาและทำสิ่งดี ๆ ต่อไป และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยตลอดจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านเคารพบูชา จงอภิบาลรักษาทุกท่านให้ประสบแต่ความสุข ความเจริญทั้งทางกาย ทางใจ และทางสติปัญญา เพื่อเป็นปัจจัยส่งเสริมในอันที่จะทำสิ่งดี ๆ ให้ประสบความสำเร็จต่อไป

👉 คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร ขอร่วมแสดงความเสียใจและไว้อาลัยแด่ผู้ประสบธรณีพิบัติภัยใน ๖ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของคนไทยทุกคนที่ร่วมให้กำลังใจ กำลังใจ และกำลังทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัยจากเหตุการณ์ครั้งนี้ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ เกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบธรณีพิบัติภัย (Tsunami) ใน ๖ จังหวัดภาคใต้ ซึ่งสามารถดูรายละเอียดได้ใน สลค.สาร ฉบับนี้

👉 คณะรัฐมนตรีซึ่งมีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้บริหารราชการแผ่นดินมาจนถึงวาระที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๘ ในกรณีนี้ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ สลค.สาร ได้นำแนวทางปฏิบัติเมื่ออายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง มาลงพิมพ์ใน สลค.สาร ฉบับนี้

คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร

บทความ/ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏใน “สลค.สาร” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และคณะทำงาน ฯ ไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

เจ้าของ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐-๒๒๔๐-๙๐๐๐ , ๐-๒๒๔๐-๙๐๙๐

ที่ปรึกษา

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
และผู้อำนวยการสำนัก/กองทุกท่าน

ผู้จัดทำ

คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร
boca@soc.go.th
โทร. ๐-๒๒๔๐-๙๐๐๐ , ๐-๒๒๔๐-๙๐๙๐
ตล ๔๕๔ , ๔๕๕

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างใน
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีส่วนร่วม
ในการเผยแพร่ความรู้และรับรู้อาสา
ข่าวสารต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์
ต่อการปฏิบัติงานโดยรวม
และเป็นการเผยแพร่ความรู้ข่าวสาร
ให้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไปด้วย

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ถนนสามเสน กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐-๒๒๔๓-๐๖๑๑ , ๐-๒๒๔๓-๐๖๑๓

สปค. 48/01-03

www.cabinet.thaigov.go.th

แนวปฏิบัติเมื่ออายุ สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง

คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๑๔ บัญญัติว่า "อายุของสภาผู้แทนราษฎรมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง" ดังนั้น หากนับจากวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ ที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปทั่วประเทศ สภาผู้แทนราษฎรจะมีอายุครบกำหนด ๔ ปีในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๘ ผลจากการที่อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง ทำให้มีพันธกิจต่าง ๆ ตามมา คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร จึงสรุปแนวปฏิบัติเมื่ออายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง มานำเสนอใน สลค. สารฉบับนี้ ดังนี้

การเลือกตั้งทั่วไป

เมื่ออายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงพระมหากษัตริย์จะได้ทรงตราพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง และวันเลือกตั้งนั้นต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา ๑๑๕ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น เมื่ออายุของสภาผู้แทนราษฎรครบกำหนด ๔ ปี จึงได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีสาระสำคัญกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ผลกระทบต่อรัฐสภา

สมาชิกภาพและการประชุมรัฐสภา

ผลจากการที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ในขณะที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภายังคงอยู่ต่อไป อย่างไรก็ตาม ในระหว่างนี้จะมีการประชุมวุฒิสภามีได้ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๑๖๘ ของรัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะเป็นการประชุมที่วุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาดังนี้

พระราชกฤษฎีกา

ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป

พ.ศ. ๒๕๔๘

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘
เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑๕ และมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๔๘"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

- การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๑๙ ของรัฐธรรมนูญ
- การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญ
- การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ยกร่างว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ ฯ ตามมาตรา ๒๒ ของรัฐธรรมนูญ
- การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญ
- การให้ความเห็นชอบในการประกาศสงครามตามมาตรา ๒๒๓ ของรัฐธรรมนูญ
- การประชุมเพื่อทำหน้าที่เลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง เช่น กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นต้น
- การประชุมเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและมีมติให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

ทั้งนี้ วุฒิสภาจะประชุมตามปกติได้ก็ต่อเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเปิดสมัยประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สถานะภาพของร่างกฎหมาย

บรรดาร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้วให้ดำเนินการต่อไปได้

ในส่วนของร่างกฎหมายที่ค้างการพิจารณาของรัฐสภานั้น หากคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอต่อรัฐสภาภายใน ๖๐ วันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกหลังการเลือกตั้งทั่วไป และรัฐสภามีมติเห็นชอบด้วย ก็สามารถดำเนินการพิจารณาร่างกฎหมายนั้นต่อไปได้ แต่หากมีใครขอภายใน ๖๐ วันดังกล่าว ให้ถือว่าร่างกฎหมายนั้นตกไป ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา ๑๗๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ

สถานะภาพของกระทู้และญัตติ

บรรดากฎหมาย และญัตติ ทั้งหลายที่ค้างอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรเป็นอันตกไป

พันธกิจเกี่ยวกับการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ผลกระทบต่อคณะรัฐมนตรี

สถานะภาพของคณะรัฐมนตรี

ผลจากการที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง ทำให้คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา ๒๑๕ ของรัฐธรรมนูญ

เมื่อเป็นเช่นนั้น การเรียกชื่อหรือการลงชื่อตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีจึงยังคงมีสถานะดังเดิม มิใช่เป็นการรักษาการหรือรักษาราชการในตำแหน่ง และยังคงได้รับเงินเดือนค่าตอบแทนตามปกติ

สำหรับข้าราชการการเมืองอื่นทุกตำแหน่ง เช่น เลขาธิการนายกรัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี ฯลฯ ยังคงปฏิบัติหน้าที่และได้รับเงินเดือนค่าตอบแทนต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ลงอย่างแท้จริงแต่ต้องไม่เกินกว่าที่คณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่เข้ารับหน้าที่

การบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรียังบริหารราชการแผ่นดินและสามารถประชุมคณะรัฐมนตรีได้ตามปกติ โดยยังคงมีอำนาจหน้าที่เดิมทุกประการ อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีจะใช้อำนาจแต่งตั้งหรือย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นตำแหน่งมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา ๒๑๕ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีพึงละเว้นการกำหนดนโยบายขึ้นใหม่ การอนุมัติงบประมาณหรือโครงการขนาดใหญ่เว้นแต่เป็นเรื่องจำเป็น หรือต่อเนื่องรายเรื่องไป รวมทั้งพึงประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี เว้นแต่เป็นเรื่องต่อเนื่องหรือเป็นงานประจำ

การออกกฎหมาย

กรณีที่เป็นพระราชกฤษฎีกา หรือกฎกระทรวง สามารถดำเนินการได้ตามปกติ แต่หากมีความจำเป็นต้องออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติ คณะรัฐมนตรีสามารถดำเนินการได้โดยออกเป็นพระราชกำหนดแทน ทั้งนี้จะต้องเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วน อันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ และเป็นไปตามมาตรา ๒๑๔ ของรัฐธรรมนูญ

พันธกิจเกี่ยวกับการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ผลกระทบต่อข้าราชการและประชาชน

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง ทั้งนี้ตามมาตรา ๗๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ

ประชาชนมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ตามมาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญ

ปฏิทินกิจกรรมสำคัญ

ในระหว่างที่อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงถึงวันที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน

กิจกรรม	ช่วงเวลา
<ul style="list-style-type: none"> อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป (ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ยุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง มาตรา ๑๑๕) การเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรก (ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันเลือกตั้ง มาตรา ๑๕๙) การเลือกประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร การเลือกนายกรัฐมนตรี (ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรก มาตรา ๒๐๒) การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี การถวายสัตย์ปฏิญาณตนของคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ (การเข้ารับหน้าที่) การแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา (ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันเข้ารับหน้าที่ มาตรา ๒๑๑) 	<p>๕ มกราคม ๒๕๔๘</p> <p>๖ มกราคม ๒๕๔๘</p> <p>๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘</p> <p>ภายในวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๘</p> <p>ภายในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๘</p>

เคล็ดลับประหยัดพลังงาน

คัดลอกข้อมูลจากเอกสารเคล็ดลับประหยัดพลังงาน พัง...มาคิด จำ...มาแล้ว

โดย กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน

พัง...มาคิด จำ...มาแล้ว

“ปิดสวิช โทรทัศน์”

คุณเป็นคนหนึ่งที่เปิดสวิชโทรทัศน์ทิ้งไว้ใช่ไหมครับ

ความเคยชินกับการใช้รีโมตคอนโทรลนี้แหละครับที่ทำให้เรามักลืมปิดสวิชโทรทัศน์กันอยู่เป็นประจำ ก็เลยทำให้โทรทัศน์ใช้ไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องแม้จะปิดเครื่องแล้วก็ตาม

มีตัวเลขออกมานะครับว่า โทรทัศน์ยี่ห้อฮิตขนาด ๒๑ นิ้ว ซึ่งกินไฟประมาณ ๑๑๐ วัตต์ ถ้าเราเปิดเครื่องสแตนด์บาย หรือเปิดค้างอยู่ตลอดเวลา จะทำให้เราใช้ไฟเพิ่มขึ้นในแต่ละเดือนอีก ๘.๒% เลยนะครับ

ลองคิดดูเล่น ๆ นะครับว่า ใน ๑ วัน ถ้าเราปล่อยให้โทรทัศน์สแตนด์บาย ๒๐ ชั่วโมง ใน ๑ เดือนจะสิ้นเปลืองไฟถึง ๕.๔ หน่วย หรือคิดเป็นเงินก็ประมาณ ๑๓.๕๐ บาท ดูเล็กน้อยนะครับ แต่คนไทยทั้งประเทศมีโทรทัศน์กว่าแสนเครื่อง ลองคุณดูสิครับว่า มันตั้งเท่าไร เดือนจะเป็นล้านแน่ะ ไม่น้อยนะครับ

อย่างนี้แล้ว คราวต่อไป เมื่อเลิกดูโทรทัศน์แล้วอย่าลืมปิดสวิชและถอดปลั๊กออกด้วยนะครับ ออกแรงแค่นี้แต่เชื่อเถอะครับว่าเราจะมีส่วนช่วยประหยัดพลังงาน แล้วก็ช่วยชาติประหยัดเงินได้ไม่น้อยอีกทางหนึ่งนะครับ

ถ้อยแถลงของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ในวาระที่รัฐบาลบริหารราชการแผ่นดินครบ ๔ ปี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๔

สวัสดิ์ศรัทธานี้ของประชาชนที่เคารพรักครับ

วันนี้ผมขอใช้เวลาของพี่น้องประชาชนเพื่อจะมารายงานขอบคุณพี่น้องประชาชนเนื่องในวันที่ผมถือว่าน่าจะเป็นวันสำคัญทางประวัติศาสตร์ในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประเทศ วันนี้เป็นวันที่สภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งเป็นชุดแรกอยู่ครบ ๔ ปี และรัฐบาลชุดที่ ๕๔ สามารถบริหารประเทศได้ครบวาระโดยไม่มีกรยุบสภา ทั้งนี้เกิดจากการที่พี่น้องประชาชนได้ให้อิโผภษมาทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา ๔ ปี

พี่น้องประชาชนที่เคารพ การที่ประวัติศาสตร์ประชาธิปไตยได้พัฒนาจนถึงขณะนี้ ย่อมมีประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในระหว่าง ๔ ปีนี้หลายเรื่อง ท่านคงจำได้ว่าผมเคยกราบเรียนพี่น้องประชาชนในวันที่รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผมได้บอกกับพี่น้องประชาชนว่า ผมจะขอเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงและเป็นรัฐบาลที่ไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ๔ ปีที่ผ่านมาผมเชื่อว่าพี่น้องคงจะประจักษ์ว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงมากมาย ซึ่งผมขออนุญาตเล่าเรื่องการเปลี่ยนแปลงบางอย่างที่สำคัญ ๆ ให้พี่น้องประชาชนฟังดังต่อไปนี้ครับ

ประวัติศาสตร์เรื่องทีหนึ่ง คือ **ด้านการเมือง** เป็นครั้งแรกเช่นกันที่รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนได้ถูกใช้เป็นกติกาในการเลือกตั้ง และรัฐบาลนี้เป็นชุดแรกที่พี่น้องประชาชนเลือกพรรคการเมืองพรรคเดียวเกินกึ่งหนึ่งของสภา ทำให้เกิดเสถียรภาพในทางการเมืองอย่างมาก และสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ เปลี่ยนแปลงหลายสิ่งหลายอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ หลายสิ่งหลายอย่างเป็นปัญหาที่คนไทยทั่วประเทศมีความรู้สึกรว่าต้องเปลี่ยน ต้องทำต้องแก้ แต่ทำไม่ได้ เปลี่ยนไม่ได้ แก้ไม่ได้ในอดีต เพราะความไม่เข้มแข็ง ความไม่มั่นคงทางการเมือง ความไม่ศรัทธาของประชาชน แต่วันนี้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ันได้เปลี่ยนไปมาก นับเป็นประวัติศาสตร์การเมืองครั้งแรกที่สภาผู้แทนราษฎรมีพรรคการเมืองหนึ่งพรรคเกินครึ่งหนึ่งของสภา ทำให้เกิดเสถียรภาพ โดยนายกรัฐมนตรีสามารถใช้อำนาจผู้นำในการทำงานได้อย่างเต็มที่

ประวัติศาสตร์เรื่องทีสอง คือ **ด้านการปกครอง** เราเคยคิดทีจะปฏิรูประบบราชการกันมานาน ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ทรงปฏิรูประบบราชการ หลังจากนั้นการเปลี่ยนแปลงระบบราชการทำได้น้อยมาก เนื่องจากความไม่เข้มแข็งทางการเมือง เมื่อ ๒ ปีที่แล้วรัฐบาลได้มีการปฏิรูประบบราชการ ปรับโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม ครั้งใหญ่ หลักการคือนำหน่วยงานทีมีการกิจคล้ายคลึงกัน เกี่ยวข้องกัน มารวมกลุ่มอยู่ด้วยกัน เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจในลักษณะองค์รวมมากกว่าการแยกส่วน และเป็นครั้งแรกทีการทำงานของภาครัฐบาลันนี้ใช้คำว "ยุทธศาสตร์" "การวัดผล ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน" มี "เจ้าภาพ" รับผิดชอบในแต่ละงานอย่างชัดเจน นอกจากนั้นยังไม่พอ การวางยุทธศาสตร์ได้เลือกยุทธศาสตร์ทีอาศัยภาคอุปสงค์เป็นหลัก ในสมัยก่อนนั้นเรามองภาคอุปทานเป็นหลัก คือ มีงบประมาณเท่าไรทำเท่านั้น แต่สมัยนี้ต้องคิดว่าประชาชนมีทีทุกอะไรบ้าง ประเทศต้องแก้ไขอะไรบ้าง ต้องมีอะไรบ้าง แล้วเราต้องหาเงินมาให้ได้ เพื่อทำสิ่งเหล่านั้นให้สำเร็จ กล่าวคือนำภาคอุปสงค์มาเป็นหลักในการวางยุทธศาสตร์ (demand-

side strategy) ทำให้การตอบสนองการแก้ปัญหาของประเทศทำได้ดีกว่า เร็วกว่า ตรงเป้าหมายกว่า ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ในระบบราชการ มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานได้มาก ทำให้พี่น้องประชาชนเห็นผลงานของรัฐบาลได้มากกว่าวิธีการทำงานแบบเดิม ๆ

ประวัติศาสตร์ทางด้านเศรษฐกิจ มีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตทางเศรษฐกิจจากเดิม จากการที่มองว่าการพัฒนาเศรษฐกิจอาศัย แนวทางเดียว ที่ใช้กันทั่วไปโดยเน้นเรื่องของการส่งออก การท่องเที่ยว และการลงทุนจากต่างประเทศ เมื่อมาถึงรัฐบาลนี้ก็ยังคงมองว่าแนวทาง นั้นยังสำคัญอยู่แต่ไม่เพียงพอ จึงเพิ่มอีกแนวทางหนึ่งโดยการมองเศรษฐกิจในประเทศ เพราะว่าเศรษฐกิจในประเทศสามารถขับเคลื่อน การเติบโตของเศรษฐกิจได้ แล้วยังมีเศรษฐกิจที่สำคัญที่เราไม่ได้ดูแล แต่เกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก นั่นคือเศรษฐกิจรากหญ้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับพี่น้องคนจน คนชนบท เกษตรกร คนหาเช้ากินค่ำ คนเหล่านี้เป็น ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ แต่เราใช้พลังของคนเหล่านี้น้อย รัฐบาล จึงได้นำพลังส่วนนี้มาใช้ โดยการให้โอกาส พี่นคนเหล่านี้ขึ้นมา นับตั้งแต่ นโยบายการพักหนี้เกษตรกรรายย่อย การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง การสร้างธนาคารประชาชนเพื่อคนจน การส่งเสริมการผลิต สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ซึ่งสามารถทำรายได้ให้พี่น้อง ในเศรษฐกิจรากหญ้าในช่วง ๓ ปีกว่าที่ผ่านมาถึง ๑ แสนล้านบาท ถือว่า เป็นจำนวนเงินที่มากสำหรับพี่น้องประชาชนที่มีรายได้น้อย สิ่งเหล่านี้ เมื่อประกอบกันแล้วทำให้เศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนจากสภาพซึ่งใน วันที่วิกฤตนั้นเรากำลังพูดกันว่าเราเป็นหนี้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ประมาณ ๕ แสนล้านบาท เมื่อไหร่จะใช้หนี้หมด อีก ๑๐ ปี ๒๐ ปี จะหมดหรือไม่ หรือว่าชั่วรุ่นเราจะหมดหรือไม่ แต่ด้วยการทำงานที่ปรับนโยบายเศรษฐกิจเป็น ๒ แนวทางตามที่กราบเรียน โดยนำ เศรษฐกิจรากหญ้า เศรษฐกิจภายในประเทศ เข้ามาเป็นกำลังขับเคลื่อนด้วย ทำให้ประเทศไทยสามารถใช้หนี้ IMF ได้ก่อนกำหนด ๒ ปี ขณะนี้ ประเทศไทยมีทุนสำรองระหว่างประเทศมากกว่าที่ไปกู้มา สรุปคือประเทศไทยมีเงินฝากในต่างประเทศมากกว่าเงินกู้หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เปลี่ยนจากประเทศผู้กู้เป็นประเทศผู้ให้กู้ นั่นคือประวัติศาสตร์ที่อยากเล่าให้พี่น้องประชาชนฟังว่านี่คือสิ่งที่ร่วมกันทำระหว่างพี่น้องประชาชน ภาคเอกชน และภาครัฐช่วยกันอย่างเต็มที่

ประวัติศาสตร์ที่อยากจะเล่าอีกด้าน คือด้านสังคม มีหลายด้านที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่าง มากมาย เรื่องแรกคือการดูแลสุขภาพคนไทย จากในอดีตเรามองคนจนที่เจ็บป่วยเป็นเพียงคนไข้ อนาคต แต่วันนี้ปัญหาสุขภาพถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่คนไทยทุกคนจะได้รับการดูแลสุขภาพอย่างเท่าเทียมกัน เป็นอย่างน้อย นั่นก็คือโครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค โดยเปิดโอกาสให้พี่น้องคนไทยได้เข้าถึงการ สาธารณสุข การแพทย์ อย่างเต็มที่ จากในอดีตเป็นเพียงคนไข้อนาคต อันนี้คือการเปลี่ยนแปลงอย่าง เห็นได้ชัดของระบบสุขภาพ

ด้านสังคมต่อมาคือเรื่องยาเสพติด ก่อนที่รัฐบาลนี้เข้ามาทุกคนแทบทุกครอบครัวในเมือง มีความเจ็บช้ำในเรื่องของยาเสพติด มีความหวังโยกหลอนไม่รู้ว่าจะไปติดยาที่ไหน เพราะยาเสพติด ในวันนั้นหาง่ายมาก มีอยู่เต็มบ้านเต็มเมือง ซึ่งง่ายเหมือนกับการซื้อหมากฝรั่ง แต่วันนี้ยาเสพติดหาย ไปแล้ว โดยการปรับนโยบายและการเน้นนโยบาย การปรับคือการเปลี่ยนจากเดิมที่มองผู้เสพเป็น

อาชญากรที่ต้องได้รับการลงโทษ ที่จะต้องถูก จองจำ ติดคุก ถูกฟ้องศาล วันนี้เราแก้กฎหมายแล้วว่า ผู้เสพเป็นผู้ป่วยที่จะต้อง ได้รับการบำบัดดูแลรักษา เราเริ่มนำผู้ป่วย ผู้เสพยาเสพติด มาบำบัดรักษา เราสามารถบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดแล้วส่งกลับคืนอ้อมอกพ่อแม่หลายแสนคน และวันนี้ เราเน้นนโยบายจัดการกับผู้ ค้าโดยใช้ ความเข้มข้นในการปราบปราม รวมทั้งเรื่องของการยึดทรัพย์ผู้ค้าย ทำให้ผู้ค้ายหายไปแล้ว ถูกจับกุม และเสียชีวิตไปบ้าง ในที่สุดสถานการณ์ยาเสพติดของเราเหลืออยู่น้อยมาก เหลืออยู่ใน ระดับที่สามารถดูแลจัดการได้ เราจะดูแลต่อไป สิ่งนี้คือประวัติศาสตร์ที่เปลี่ยนไป อย่างมากมายในช่วงนี้

ประวัติศาสตร์อีกด้าน คือการดูแล**เรื่องผู้มีอิทธิพล** โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ค้าห่วยไต้หวัน ในอดีตห่วยไต้หวันทำอะไรให้กับผู้ค้าห่วยไต้หวันจำนวนมาก คนเหล่านี้เป็นผู้มีอิทธิพลไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลต่อข้าราชการ ต่อการเมืองท้องถิ่น หรือการเมืองระดับชาติ รัฐบาลนี้ตระหนักว่าคนไทยยังไม่ยอมเลิกเล่นห่วยโดยเฉพาะคนจน จึงต้องหาวิธีในการทำให้อิทธิพลเหล่านี้หายไป โดยเริ่มนำห่วยไต้หวันขึ้นมาสู่บนดิน รัฐบาลมีความมุ่งมั่นว่าทำอะไรแม้แต่บาทเดียวรัฐบาลก็จะไม่เอา เพียงแต่ไม่ต้องการให้ทำอะไรเหล่านี้ไปสร้างอิทธิพล ไปทำลายระบบราชการ ระบบการเมือง รังแกพี่น้องประชาชน จึงได้นำขึ้นมาบนดิน และมีกำไรถึงปีละ ๑ หมื่นล้านบาท ซึ่งกำไรทั้งหมดนี้ได้นำกลับไปสู่คนจนโดยผ่านการให้ทุนการศึกษา ซึ่งปีที่แล้วได้ให้ทุนการศึกษาถึง ๔๐๐,๐๐๐ ทุน และยังมีทุนหนึ่งอำเภอ หนึ่งทุนการศึกษา ให้กับเด็กยากจนในชนบท บางคนไม่เคยเข้ามาในกรุงเทพฯ แต่วันนี้ได้ไปเรียนในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นฝรั่งเศส อิตาลี เยอรมัน ญี่ปุ่น อินเดีย และจีน นี่คือนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในช่วง ๔ ปีแห่งความเข้มแข็งของรัฐบาลที่พี่น้องประชาชนเป็นคนกำหนด

ประการสุดท้ายในด้านสังคมคือ **เรื่องที่อยู่อาศัย** พี่น้องคนจนไม่เคยฝันว่าในชีวิตจะมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองเพราะไกลเกินเอื้อม สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ เงินดาวน์ ที่พี่น้องประชาชนคนจนไม่สามารถสะสมเงินดาวน์พอที่จะไปดาวน์บ้านได้ รัฐบาลจึงใช้ระบบการอุดหนุนหลังละ ๘๐,๐๐๐ บาท สร้างบ้านเอื้ออาทรให้คนจนผ่อนชำระเพียงเดือนละประมาณ ๑,๕๐๐ บาท จะได้บ้านพร้อมโฉนดที่ดินเป็นของตนเอง เป็นหลักประกันชีวิต ทำให้มีความฝันที่จะทำความดี สามารถทำให้อีกหลายคนเขามีที่อยู่อาศัยมีอนาคต ส่วนบ้านที่เราเรียกว่า สลัม คือบ้านตามชุมชนแออัดทั้งหลายได้ถูกพัฒนาขึ้นมาเป็นบ้านมั่นคงและจะพัฒนาต่อไป ขณะนี้ได้พัฒนาไปแล้วหลายหมื่นหลังทำให้วันนี้บ้านที่อยู่ในสภาพที่น่าเวทนาได้กลายมาเป็นบ้านที่น่าอยู่ที่พ่อ แม่ ลูก ได้อาศัยอยู่กันอย่างมีความสุขและมีเอกสารสิทธิ์ ซึ่งมีความมั่นคงในการอยู่อาศัยนั้นได้ สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นแล้วใน ๔ ปีของรัฐบาลนี้

ประวัติศาสตร์อีกอย่างหนึ่งที่อยากจะบอกให้พี่น้องประชาชนได้ภูมิใจคือ **ด้านการต่างประเทศ** เราได้ผันตัวเองจากการเป็นประเทศที่ขอรับการช่วยเหลือจากประเทศอื่น มาเป็นประเทศที่ไม่รับการช่วยเหลือทางการเงินจากใคร แต่มาเป็นประเทศที่สามารถช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศที่มีระดับการพัฒนาน้อยกว่าที่ยังลำบากอยู่ เพราะเราถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้ที่แข็งแกร่งกว่าต้องช่วยเหลือผู้ที่

อ่อนแอกว่า โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนั้นเรายังทำงานการต่างประเทศในเชิงรุก จากการที่เป็นเพียงผู้ร่วมประชุม วันนี้ประเทศไทยเป็นประเทศที่เสนอความคิดริเริ่มในเวทีโลกหลายอย่างที่เป็นประโยชน์ทำให้เกิดความแข็งแกร่งของภูมิภาค เช่น การเสนอแนวคิดเรื่องของ Asia Cooperation Dialogue (ACD) หรือ ความร่วมมือเอเชียที่ทำให้ประเทศในเอเชียรวมกลุ่มกัน ขณะนี้มีสมาชิกแล้ว ๒๕ ประเทศ ซึ่งใน ๒๕ ประเทศนั้นมีทุนสำรองระหว่างประเทศรวมกันแล้วเกินครึ่งหนึ่งของทุนสำรองระหว่างประเทศของทั้งโลกรวมกัน และมีจำนวนประชากรในประเทศสมาชิกรวมกันแล้วเกินครึ่งหนึ่งของประชากรโลก ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีความแข็งแกร่ง และเป็นที่น่าจับตามองไปทั่วโลก นอกจากนั้นภายใต้ ACD ประเทศไทยยังเสนอความคิดริเริ่มให้เกิดการสร้างตลาดพันธบัตรเอเชียขึ้น หรือ Asian Bond Market และได้มีการตั้งกองทุน Asian Bond ขึ้นมา

เป็นกองทุนที่ ๒ แล้ว การพัฒนาตลาดตราสารแห่งเอเชียจะเกิดขึ้นในเร็ว ๆ นี้ นอกจากนั้นประเทศไทยยังได้ทำข้อตกลงการค้าเสรีในระดับพหุภาคีและทวิภาคีอีกหลายสัญญา อันจะนำมาซึ่งตลาดเพื่อสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมของไทยสามารถนำไปขายได้อีกหลายแห่ง เพราะนอกจากจะต้องส่งเสริมในเรื่องของการผลิตให้มากแล้ว ยังต้องส่งเสริมให้ขยายตลาดได้เช่นกัน อันนี้คือสิ่งที่เกิดขึ้นในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ

เราพูดถึงประวัติศาสตร์ในทางที่ดีแล้ว ต้องพูดถึงประวัติศาสตร์ที่เป็นอุปสรรคบ้างว่า ๔ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยฝ่าฟันอุปสรรคที่นอกเหนือการควบคุมที่มากและใหญ่โตเป็นเวลานานอย่างต่อเนื่อง แต่สิ่งเหล่านั้นได้ผ่านพ้นไปด้วยดี เพราะว่ามีคนไทยได้ให้ความร่วมมือร่วมใจ และยึดมั่นในผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนข้าราชการได้ทุ่มเทกันอย่างเต็มที่ ทำให้การฝ่าฟันนั้นผ่านพ้นไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเหตุการณ์ตึก World Trade ถล่มเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ สงครามประเทศอิรัก สงครามอัฟกานิสถาน ซึ่งมีผลต่อทางด้านเศรษฐกิจ และเรื่องของกรอการร้าย จากนั้นมีเรื่องของโรคระบาดซาร์สที่เกิดขึ้นในประเทศไทย แล้วขยายมาในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทยด้วย เรื่องของไข้หวัดนกที่เกิดขึ้นมาถึงสองครั้งในประเทศไทย นอกจากนั้นยังมีเรื่องของราคาน้ำมันซึ่งขึ้นสูงเป็นประวัติการณ์ เหตุการณ์ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเกิดจากผู้ที่เป็นมิชชันนารี และผู้ที่ต้องการจะแยกดินแดนทั้งหลายได้ร่วมมือกันก่อปัญหาขึ้นในภาคใต้ แต่เราเชื่อมั่นว่าสิ่งเหล่านี้สามารถดูแลได้

เรื่องสุดท้ายคือ คลื่นยักษ์สึนามิถล่ม ๖ จังหวัดภาคใต้ของเรา แต่ด้วยพลังของพี่น้อง ประชาชน ภาคเอกชน ภาคมูลนิธิทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม สอดคล้องกับที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับสั่งว่า “คนไทยไม่เคยทิ้งกัน” ทำให้การแก้ไขปัญหาสึนามิ ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่มากมีผู้คนเสียชีวิตหลายพันคน ได้ผ่านพ้นมาจนถึงระดับนี้ ถือว่าประเทศไทยดูแลเรื่องนี้ได้ค่อนข้างดีมากถ้าเปรียบเทียบกับหลาย ๆ ประเทศ ทั้งนี้ทั้งนั้นเป็นพลังของพี่น้องประชาชนทั้งสิ้น พลังของเพื่อนข้าราชการ ภาคเอกชน และมูลนิธิได้ร่วมมือร่วมใจกัน อย่างที่เกินความคาดหมาย เป็นสิ่งที่ปลื้มใจ ผมทำงานเหนื่อย แต่ภูมิใจว่าคนไทยเราไม่ได้ทิ้งกันจริง ๆ ถือว่าเป็นประวัติศาสตร์แห่งอุปสรรคที่ผจญ แต่ถ้าถามว่าทำไมถึงยืนได้ เพราะว่าการเมืองเข้มแข็ง พี่น้องประชาชนให้โอกาส และคนไทยรักกัน ทำให้สิ่งเหล่านี้ผ่านไปได้ อย่างเรียบร้อย

๔ ปีแห่งการร่วมสร้างประวัติศาสตร์ของพี่น้องประชาชน เพื่อนข้าราชการ และฝ่ายการเมือง ยังผลให้เกิดความมั่นคงของชีวิตคนไทย หรือทำให้คนไทยได้รับปัจจัยพื้นฐานแห่งการดำรงชีวิตครบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของที่อยู่อาศัยคือบ้าน แม้กระทั่งคนจนก็มีโอกาสมีบ้านแล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสุขภาพหรือเราเรียกกันว่าปัจจัย ๔ คือเรื่องของที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และอาหาร สิ่งเหล่านี้แปรเปลี่ยนเป็นที่อยู่อาศัยคือบ้าน ทั้งบ้านมั่นคง บ้านเอื้ออาทร ซึ่งเป็นบ้านที่ถือว่าเป็นระดับเล็กสุดของคนจน อย่างที่สองคือเรื่องหลักประกันสุขภาพ ทำให้คนไทยทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการรักษาพยาบาลได้อย่างเต็มที่

เรื่องหลักประกันแห่งชีวิตก็เป็นครั้งแรกแห่งประวัติศาสตร์ที่เรามีการประกันการว่างงานให้กับพี่น้องผู้ใช้แรงงาน นอกจากนั้นยังมีการประกันราคาสินค้าเกษตรทำให้สินค้าเกษตรราคาดี ทำให้เกษตรกรอยู่รอดได้ มีการส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการ มีการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และอีกมากมายเพื่อให้เป็นหลักประกันแห่งการดำรงชีวิตของคนไทย สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นเพราะพี่น้องประชาชนได้ให้ความเข้มแข็งกับพรรคการเมือง ได้ให้รัฐบาลที่เข้มแข็งและให้โอกาสรัฐบาลในการทำงานได้ครบถ้วน ทำให้ผมในฐานะที่ทำหน้าที่แทนพี่น้องประชาชนได้เปลี่ยนแปลงสิ่งทีควรที่จะเปลี่ยนแปลงอีกมากมาย รวมทั้งได้วางระบบเพื่ออนาคตอีกมาก แต่ความสำเร็จเหล่านี้ผมขอยกเครดิตทั้งหมดให้พี่น้องประชาชน เพราะพี่น้องประชาชนเป็นคนตัดสินใจ

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์นี้เป็นวันที่รัฐบาลจะนำอำนาจกลับคืนไปที่พี่น้องประชาชน เพื่อที่จะตัดสินใจอีกครั้งหนึ่งว่าพี่น้องประชาชนจะเลือกรัฐบาลแบบไหน ทั้งนี้ทั้งนั้นเป็นเรื่องของระบอบประชาธิปไตยที่สิทธิอยู่กับพี่น้องประชาชนในการกำหนดทิศทางเป้าหมายของประเทศด้วยตัวท่านเอง วันนี้จึงเป็นวันที่ผมขออนุญาตมาขอบคุณประชาชน พี่น้องสื่อมวลชน เพื่อนข้าราชการ ภาคเอกชน ภาคการเมืองทุกภาคส่วน ที่ได้ทุ่มเทกันสร้างประวัติศาสตร์ร่วมกัน ให้มีการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยจนมีรัฐบาลที่ครบวาระเป็นครั้งแรกในการเลือกตั้ง ผมต้องขอขอบคุณทุก ๆ ท่านอีกครั้งหนึ่ง

สวัสดิ์ศิริรับ

๒. **เป็นบูรพาจารย์** คือเป็นครูอาจารย์คนแรก ที่ฝึกสอนให้ลูกรู้จักวิธีดำเนินชีวิต ตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน มีภารกิจอยู่หลับนอน เดิน พูด รู้จักสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ ถ่ายทอดความรู้สึกรู้จักคิด คุณธรรม ทักษะ ทักษะ ความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งแวดล้อม พูดสั้น ๆ ว่า ช่วยให้ลูกพัฒนา ทั้งทางพฤติกรรม ทางจิตใจ และทางปัญญา

๓. **เป็นอาหุไนยบุคคล** หรือที่คนไทยนิยมพูดว่า เป็นพระอรหันต์ของลูก คือมีความจริงใจ สุจริตใจ บริสุทธิ์ใจ ต่อลูก รักลูกด้วยจริงใจสม่ำเสมอ ยั่งยืนตลอดไป ไม่ถือสาความผิดพลาดของลูกต่อตัวท่านพร้อมที่จะให้อภัย มีคุณธรรมความดีเป็นแบบอย่างให้เป็นผู้ควรแก่ความเคารพนับถือและการบูชาพระคุณ

บทบาทในฐานะเหล่านี้ได้พูดไว้ที่อื่นมากมายยืดยาวแล้ว ในที่นี้ขอสรุปไว้แค่นี้ก่อน แต่มีบทบาทที่เป็นคุณของพ่อแม่อีกอย่างหนึ่ง ที่อยากย้ำไว้ที่นี่ คือบทบาทที่พระพุทธเจ้าทรงให้คำว่า “เป็นผู้แสดงโลกแก่ลูก” หรือเป็นผู้นำเสนอโลกนี้แก่ลูก (บาลีใช้คำว่า “โลกสุสทสเสตาริ”)

พอลูกลืมตาดูโลก พ่อแม่ก็เริ่มแสดงบทบาทแรก

เด็ก ๆ เป็นผู้เข้ามาหรือออกมาสู่โลกใหม่ ๆ เขายังไม่รู้จักรู้จักโลก ไม่รู้จักสิ่งแวดล้อมและยังไม่มีความคิดว่าจะเอาอย่างไรกับโลก ตอนนั้นแหละที่สำคัญที่สุด คือ เมื่อเด็ก “ลืมตาดูโลก” เขาจะมองเห็นโลกอย่างไร รู้สึกต่อโลกอย่างไร และนี่ก็คิดตั้งใจว่าจะสัมพันธ์กับโลกนั้นแก่เขา และเมื่อเขารู้จักโลกนี้ มองโลกนี้ มีความรู้สึกและตั้งใจต่อโลกนี้อย่างไรแล้ว ทักษะและเจตจำนงนั้นก็จะมีอิทธิพลกำกับบทบาทของเขาต่อโลกนี้ไปจนตลอดชีวิต

พ่อแม่เป็นมนุษย์คนแรกที่เด็กรู้จัก อยู่ใกล้ชิดกับเขามากที่สุดและเอาใจใส่เขาอย่างจริงจัง เพราะฉะนั้น ตามปกติพ่อแม่จึงเป็นผู้ทำบทบาทนี้ต่อลูก คือเป็นผู้เปิดฉากแสดงหรือนำเสนอโลกนี้แก่ลูก บทบาทของพ่อแม่ข้อนี้มีความสำคัญยิ่งที่จะกำหนดวิถีชีวิตของลูกและชะตากรรมที่เขาจะมีส่วนสร้างให้แก่สังคม พ่อแม่จึงจะต้องระลึกระหนักใจให้ดี และต้องพยายามนำเสนอโลกแก่ลูกให้ดีที่สุด

ว่าโดยย่อ การนำเสนอโลกแก่ลูกหรือแก่เด็ก ๆ นั้น จะมีอิทธิพลสำคัญในการหล่อหลอม หรือชักจูงในเรื่องที่สำคัญ ๓ อย่าง คือ

๑. การมองโลกมนุษย์ คือการรู้จัก รู้สึก นึกคิด มองเห็น เข้าใจ และมีสันติต่อเพื่อนมนุษย์ ในทางบวกว่าเป็นเพื่อนร่วมโลก ที่มีความรัก ไม่ตรี เป็นมิตร เป็นผู้ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน หรือในทางลบว่าเป็นปฏิปักษ์หรือเป็นศัตรู ที่จะต้องต่อสู้แย่งชิงกันทำลายล้างทำร้ายกัน ให้هلكลาญลงไปข้างใดข้างหนึ่ง

๒. การมองโลกแห่งสิ่งแวดล้อม คือทัศนคติต่อโลกแห่งธรรมชาติ ต่อโลกแห่งวัตถุ หรือสิ่งสร้างสรรค์และปัจจัยเครื่องอาศัยเป็นอยู่ของมนุษย์ รวมทั้งโลกแห่งเทคโนโลยี ในทางบวก เช่น มองเห็นโลกเป็นดินแดนอันกว้างใหญ่ไพศาลที่น่าอัศจรรย์ น่าเรียนรู้น่าศึกษา มีความงดงาม ที่จะออกไปชื่นชมและร่วมสร้างสรรค์ หรือในทางลบ มองเห็นโลกเป็นแหล่งแห่งสิ่งที่เราอยากจะได้อยากจะทำ เป็นเวทีแห่งการต่อสู้ชิงชิง ที่จะให้ได้มาซึ่งสิ่งเสพบริโภคที่จะมาบำรุงบำเรอตัวเอง ให้มีความสุขมากที่สุด หรือในทางแห่งปัญญาที่จะมองตามความเป็นจริง ให้รู้เข้าใจมองเห็นเหตุผลในสิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้งจะไปช่วยแก้ไขปัญหาหรือสิ่งเลวร้ายและสร้างสรรค์พัฒนาสิ่งที่ดีงามเป็นคุณ

๓. เจตจำนงต่อโลก คือความคิดความตั้งใจ หรือความตั้งใจจิตคิดหมายของเด็ก ทั้งต่อโลกมนุษย์ และโลกแห่งสิ่งแวดล้อม ว่าจะเอาอย่างไรกับโลก

จะปฏิบัติต่อโลกหรือมีความสัมพันธ์กับโลกนั้นอย่างไร เขาจะออกไปทำอะไรกับโลก หรือเอาอะไรจากโลก เป็นต้น เช่นในทางบวกว่าจะออกไปร่วมอยู่ร่วมสร้างสรรค์ หรือในทางลบว่าจะออกไปต่อสู้ทำร้าย ชิงชัย ฯลฯ

เริ่มต้นตั้งแต่ข้อแรก พ่อแม่ คือมนุษย์ชายหญิงที่อยู่ใกล้ชิดกับลูก ตลอดเวลานั้น ก็คือตัวแทนของมนุษย์หมดทั้งโลก ซึ่งรวมแล้วก็มีเพียง ๒ คน คือหญิงกับชาย พ่อแม่ในฐานะมนุษย์ชายหญิงที่ใกล้ชิดลูกมากที่สุดนี้กำลังทำหน้าที่ในบทบาทที่สำคัญยิ่ง คือการก่อร่างสร้างทัศนคติของเด็กต่อโลกมนุษย์ หรือต่อมนุษย์หญิงชายทั่วทั้งโลก

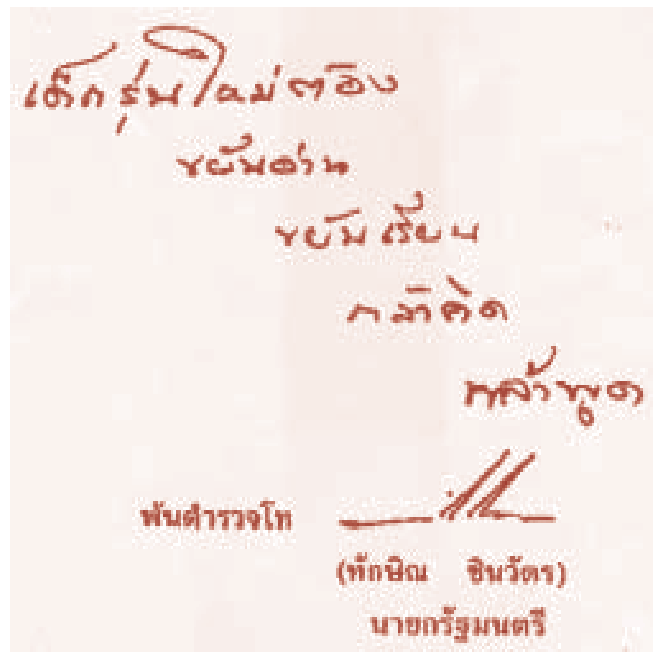
ตอนนี้ขออุ้มนใจก็เกิดขึ้นว่า โดยทุนเดิมตามธรรมชาติที่พ่อแม่มีความรักต่อลูก ท่าทีความรู้สึกและการปฏิบัติต่อลูก แม้โดยไม่รู้ตัวหรือไม่ได้ตั้งใจ ก็จึงเป็นไปในทางแห่งความมีเมตตากรุณา นำเด็กให้มีความรู้สึกที่ดีงาม คือ ท่าทีแห่งมิตรไมตรี ความรักความอบอุ่น และการเอื้อเพื่อเกื้อกูล

เมื่อพ่อแม่มีลูกคนอื่น ๆ พ่อแม่ก็จะนำให้ลูกมีความรู้สึกต่อลูกคนอื่น ๆ นั้นว่าเป็น พี่เป็นน้อง และให้ความเป็นพี่เป็นน้อง มีความหมายในแง่ของความรักความผูกพันพ่วงมาในตัว (เราจึงใช้คำว่าพี่น้องในความหมายที่แสดงถึงความรักความอบอุ่นช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกัน) ต่อมา พ่อแม่ก็แนะนำแสดงญาติมิตรอื่น ๆ เช่น ลุง ป้า น้า อา โดยพ่วงมากับความรู้สึกและทัศนคติที่ดี กว่าเด็กจะโตขึ้นมา พ่อแม่ที่เป็นตัวแทนของมนุษยชาติคุณนี้ก็ได้นำให้ลูกเกิดมีทัศนคติพื้นฐานต่อเพื่อนมนุษย์ในทางที่ดีเป็นมิตรไมตรีขึ้นแล้ว นี่เป็นตัวอย่างของการทำบทบาทของพ่อแม่ในการแสดงโลกหรือนำเสนอโลกนี้แก่ลูก

คำขวัญ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๔๘

การพัฒนากฎหมายเพื่อความเป็นธรรมในสังคม และการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการ
กำกับการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ

ความพยายามในการปฏิรูปกฎหมายเป็นสิ่งที่มีความยาวนานแล้ว แต่ก็ยังไม่เคยเห็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและยากลำบากในการดำเนินการ เนื่องจากการพัฒนากฎหมายที่ได้บัญญัติขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างอำนาจและผลประโยชน์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบกับการพัฒนากฎหมายเป็นงานที่มีเนื้อหาในการที่จะแก้ไขปรับปรุงยาก เนื่องจากมีกฎหมายและกฎระเบียบทับถมกันมาเป็นเวลานาน ประมาณกันว่าในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติที่บังคับจำนวนประมาณ ๕๕๐ ฉบับ เมื่อรวมกับอนุบัญญัติหรือกฎหมายระดับรอง ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ฉบับ

จำนวนกฎหมายและกฎระเบียบที่ใช้อยู่บังคับอยู่ในสังคมไทยอย่างมากมายดังกล่าวส่งผลประการแรก คือ การจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนกล่าวคือ ยังมีกฎหมายและกฎระเบียบมากเท่าไรประชาชนก็มีสิทธิเสรีภาพน้อยลงเท่านั้น **ประการที่สอง** กฎหมายและกฎระเบียบจำนวนมากเหล่านี้ได้สร้างขั้นตอนส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานของภาคเอกชน **ประการที่สาม** กฎหมายและกฎระเบียบที่มีอยู่อย่างมากมายได้สร้างค่าใช้จ่ายต้นทุนให้เกิดขึ้นต่อประชาชน **ประการที่สี่** กฎหมายและกฎระเบียบได้ให้อำนาจการใช้อดุลินิจซึ่งเป็นที่มาของการทุจริตและประพฤติมิชอบ **ประการสุดท้าย** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้รัฐสุจริตและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

ดังนั้นเมื่อได้ยินว่ารัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการพัฒนากฎหมายอย่างจริงจังเนื่องในโอกาสครบรอบ ๒๐๐ ปี ของการจัดทำกฎหมายตรา ๓ ดวง สมควรที่จะได้มีการชำระสะสางกฎหมายไทยทั้งระบบ เพื่ออำนวยความสะดวกเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงเป็นสิ่งที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนชาวไทยจะได้รับการปกป้องสิทธิเสรีภาพและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ โดยในการพัฒนากฎหมายในครั้งนี้ได้มีการดำเนินการในลักษณะสั่งการ (top – down) คือการพัฒนากฎหมายโดยคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นประธานและคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายทั้ง ๙ คณะ และอีกแนวทางหนึ่งคือการใช้ส่วนราชการนำเสนอกฎหมาย (bottom – up) ขึ้นมา โดยส่วนราชการระดับกระทรวง ส่วนราชการระดับกรม รัฐวิสาหกิจจะดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายประจำปี ๒๕๔๔ โดยอยู่ภายใต้กรอบนโยบายการพัฒนากฎหมาย ๓ หลักการ ๑๕ แนวทาง ดังนี้

๑. การดำเนินการให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายกำหนดไว้

- ๑) แก้ไข เพิ่มเติม หรือยกเลิกกฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญหรือจัดทำกฎหมายใหม่ให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด
- ๒) เลิกกฎหมายที่ไม่ได้มีการบังคับใช้
- ๓) ลดและเลิกกฎหมายหรือกฎระเบียบที่สร้างภาระโดยไม่จำเป็นแก่ประชาชน ตามมาตรา ๓๕ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
- ๔) ลดและเลิกกฎหมายหรือกฎระเบียบซึ่งควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจหรือการประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชนโดยไม่จำเป็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗
- ๕) ลดและเลิกกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ก่อให้เกิดความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน หรือความล่าช้าต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการอื่น ตามมาตรา ๔๒ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. การพัฒนากฎหมายตามนโยบายพิเศษของรัฐบาล

- ๑) แก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย หรือจัดให้มีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจนและขยายโอกาสให้คนจนและคนด้อยโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
- ๒) ลด เลิก หรือจัดให้มีกฎหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ
- ๓) ปรับปรุงกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ
- ๔) แก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรือกระบวนการปฏิบัติราชการเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๕) อื่น ๆ ตามที่นโยบายของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายหรือคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนด

๓. การพัฒนากฎหมายเชิงกระบวนการ

- ๑) จัดทำระบบการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายตามมติคณะรัฐมนตรี
- ๒) การจัดทำระบบการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๗, ๙ และ ๑๑ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๔๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
- ๓) ลด เลิกหรือแก้ไขกระบวนการหรือขั้นตอนที่ล่าช้าหรือไม่จำเป็นตามกฎหมาย
- ๔) จัดทำระบบรับฟังความคิดเห็นในการตราหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
- ๕) การทบทวนกฎหมายโดยรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ใช้บังคับกฎหมายเป็นระยะตามมาตรา ๓๕ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

ภายใต้กรอบนโยบายดังกล่าว กระทรวง ส่วนราชการระดับกรม และรัฐวิสาหกิจจะต้องจัดทำแผนพัฒนากฎหมายให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เพื่อที่คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายจะได้จัดทำแผนพัฒนากฎหมายแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ในวันอังคารที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๘ ต่อไป โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดให้มีการพัฒนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนการจัดทำแผนการพัฒนากฎหมายของหน่วยงานต่าง ๆ แบบบูรณาการ ในวันเสาร์ที่ ๒๒ ถึงวันอาทิตย์ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๘ ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน พัทยา จังหวัดชลบุรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายขอเรียนว่า ในการพัฒนากฎหมายครั้งนี้ต้องการให้ประชาชนหรือผู้อยู่ใต้บังคับของกฎหมายหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนนักวิชาการองค์กรภาคเอกชนและองค์กรทางกฎหมายได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะหรือร่วมเสนอร่างแก้ไขกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนากฎหมายเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยขอให้ส่งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาที่ ตู้ ปณ.๒ ปณ.ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ หรือที่เว็บไซต์ www.legalreform.go.th

**การพัฒนากฎหมาย
คือ
การพัฒนาสังคม
พัฒนาเศรษฐกิจ
และพัฒนาความเป็นธรรม
ในสังคมเพื่อการพัฒนา
ประเทศที่ยั่งยืน**

ถึง

หนังสือ

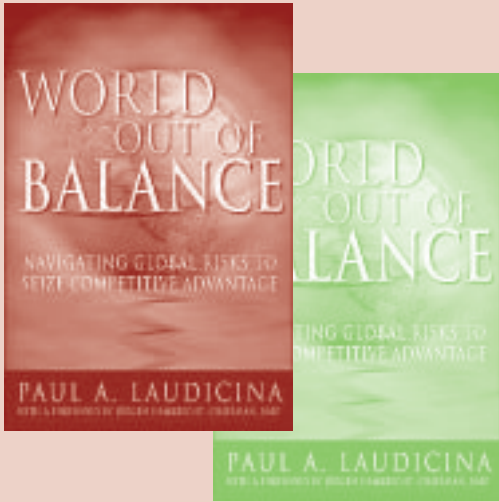
**Ideas are Free:
How the Idea Revolution is
Liberating People
and Transforming
Organizations**

โดย Alan G. Robinson และ Dean M. Schroeder

Ideas are Free นำเสนอแนวทางในการดึงความคิดเห็นจากพนักงานในองค์กรมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด คุณประโยชน์อันเกิดจากการดึงความคิดเห็นของพนักงานมาใช้สามารถช่วยลดต้นทุนและปรับปรุงการทำงานได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งการนำข้อเสนอแนะของพนักงานมาใช้พัฒนาองค์กรยังทำให้พนักงานมีความเชื่อมั่นที่จะร่วมกันใช้พลังทางความคิดของตนปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและสร้างวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร

Robinson และ Schroeder กล่าวว่า แท้จริงแล้วพนักงานคือผู้ที่รู้สภาพข้อเท็จจริง มองเห็นปัญหาและโอกาส และสามารถให้ข้อเสนอแนะในการทำงานได้ดีที่สุด แต่ผู้บริหารส่วนใหญ่มักมองข้ามและไม่ได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเหล่านี้จากพนักงานมาใช้ประโยชน์ในการลดต้นทุน การพัฒนาคุณภาพบริการหรือปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานแต่อย่างใด ดังนั้น Robinson และ Schroeder จึงได้สร้างกรอบแนวคิดที่เรียกว่า "การปฏิวัติทางความคิด" (idea revolution) ขึ้น โดยให้องค์กรทดลองปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการจากแนวทางเดิมที่คาดหวังให้พนักงานทำมากกว่าคิด มายอมรับวัฒนธรรมที่ให้คุณค่าแก่ประสบการณ์หรือความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารจึงเคารพในความคิดเห็นของพนักงานและคอยดูแลพนักงานเพื่อให้อยู่กับองค์กรได้นาน ๆ แนวคิดนี้มีการขยายตัวไปยังองค์กรต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและเหตุผลที่ใช้คำว่า "ปฏิวัติ" เพราะเป็นความตั้งใจที่จะให้อิสระแก่พนักงานและปรับเปลี่ยนการทำงานทั้งองค์กร

การให้ความสำคัญกับความคิดเห็นแม้เพียงเล็กน้อยก็สามารถสร้างประสิทธิผลในทางกลยุทธ์ ช่วยให้พนักงานมีการพัฒนาความรู้และทักษะในการแก้ปัญหา ความคิดเห็นต่าง ๆ เหล่านี้สามารถพัฒนามาเป็นนวัตกรรมและกลยุทธ์ที่นำมาซึ่งความสำเร็จ ■

World Out of Balance: Navigating Global Risks to Seize Competitive Advantage

โดย Paul A. Laudicina

เพราะการศึกษาวិเคราะห์และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนำมาซึ่งความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ Laudicina ผู้อำนวยการของ A.T. Kearney's Global Business Policy Council จึงได้นำเสนอกรอบแนวคิดที่จะทำให้องค์กรสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนของโลกภายนอก พร้อมทั้งเสนอทางเลือกรายละเอียดตรงไปตรงมา ผ่านหนังสือ World Out of Balance โดยกรอบแนวคิดดังกล่าวประกอบด้วยปัจจัยหลัก ๕ ประการที่เป็นกลไกขับเคลื่อนจนนำไปสู่ความเป็นเลิศในการวางแผนธุรกิจ ดังนี้

๑. การศึกษากระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) เช่น การเพิ่มขึ้นของระดับการค้า การสื่อสารคมนาคม และการท่องเที่ยว
๒. การศึกษาโครงสร้างประชากร (Demographics) เช่น ประชากรในประเทศที่พัฒนาแล้วมีอัตราการขยายตัวลดลง ในขณะที่ประเทศที่กำลังพัฒนามีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น
๓. การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค (The New Consumer) เช่น การเพิ่มความหลากหลายของตลาด และการแข่งขันทางการค้าอย่างรุนแรง
๔. การศึกษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Natural Resources and the Environment) เช่น วิกฤตการณ์ของราคาน้ำมันในตลาดโลก และการพยากรณ์ปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นในทศวรรษหน้า
๕. การศึกษากฎระเบียบและนโยบายหรือมาตรการ (Regulation and Activism) เช่น กฎระเบียบที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจในระยะยาว

Laudicina กล่าวว่า สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบันมีสาเหตุที่แตกต่างจากสภาพปัญหาที่เคยเกิดขึ้นในอดีต การให้ความสำคัญกับคำว่า "กลยุทธ์" จะช่วยเสริมสร้างจุดแข็งในการบริหารจัดการและช่วยให้องค์กรเข้าถึงโอกาสแห่งความสำเร็จ

บริษัทยักษ์ใหญ่หลายบริษัท เช่น Royal Dutch และ Shell ต่างให้ความสำคัญกับการติดตามและศึกษาความเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอกตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ พร้อมทั้งสร้างระบบบริหารความเสี่ยงและการวางแผนกลยุทธ์เพื่อรักษาสมดุลแห่งโอกาสจากการติดตามและศึกษาความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้พบว่าสภาพสังคมยังมีความอ่อนแอ สภาพการเมืองที่ไม่นิ่ง สภาพเศรษฐกิจที่อ่อนแอ และภัยธรรมชาติที่มีผลกระทบในวงกว้าง สิ่งเหล่านี้คือความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กรธุรกิจ ผู้นำองค์กรจึงไม่ควรละเลยที่จะให้ความสำคัญกับสิ่งเหล่านี้และต้องบริหารองค์กรในลักษณะที่มีให้มีความเสี่ยงหรือหลีกเลี่ยงภาวะที่เป็นภัยคุกคาม ทั้งนี้ในการบริหารความเสี่ยงนี้อาจดำเนินการโดยจัดทำเป็น checklist มาตรการเพื่อความปลอดภัย การให้ความสำคัญกับภารกิจหลักขององค์กร (CORE PROCESS) ตลอดจนจัดทำระบบติดตามทั้งกระบวนการภายในและเหตุการณ์โลกภายนอกเพื่อให้อุ่นใจว่าทั้ง "ความเสี่ยง" และ "ผลตอบแทน" จะได้รับการทบทวน ประเมินผล และจัดสมดุลอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป้าหมายสูงสุดคือองค์กรสามารถประเมินและบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้ตลอดเวลา นี่คือ "เส้นทางแห่งความเป็นเลิศ"

ผู้บริหาร หน่วยงานที่ปรึกษา ตลอดจนนักคิดทางธุรกิจสามารถนำแนวคิดจากหนังสือ World Out of Balance มาใช้สำหรับตรวจสอบและเจาะลึกข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการวางแผนกลยุทธ์ การตอบสนอง การกำหนดทิศทางและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจซึ่งก็จะช่วยให้ผู้บริหารองค์กรสามารถเตรียมความพร้อมองค์กรในการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในขณะเดียวกันก็สามารถสร้างกำไรในการบริหารธุรกิจได้ ■

มติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ

เรื่อง การดำเนินการแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบธรณีพิบัติภัย (Tsunami) ใน ๖ จังหวัดภาคใต้

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ นายกรัฐมนตรีเสนอว่า เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหา และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบธรณีพิบัติภัย (Tsunami) ใน ๖ จังหวัดภาคใต้ รวมทั้งการเตรียมการป้องกันปัญหาในอนาคต เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และครบถ้วนทุกมิติ จึงขอมอบหมายการดำเนินการ ดังนี้

๑. การดำเนินการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบธรณีพิบัติภัย เป็นภารกิจจำเป็นเร่งด่วนที่ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็วที่สุด ดังนั้น จึงขอให้หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดเป้าหมายและความสำเร็จของการแก้ปัญหาและการให้ความช่วยเหลือดูแลผู้ประสบภัยเป็นสำคัญ

๒. ให้ทุกหน่วยงานถือเป็นหลักการว่า

๒.๑ การให้ความช่วยเหลือดูแลแก่ผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ ตลอดจนผู้ได้รับผลกระทบทั้งชาวไทยและต่างประเทศ รัฐจะปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้สามารถส่งศพผู้เสียชีวิต ผู้บาดเจ็บ และผู้ได้รับผลกระทบกลับสู่ภูมิลำเนาได้อย่างเรียบร้อย โดยภาครัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ เว้นแต่ผู้เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียแสดงความประสงค์จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าวเอง

๒.๒ ในการแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ประสบภัยครั้งนี้ ฝ่ายไทยจะไม่ขอรับความช่วยเหลือทางการเงินใด ๆ จากต่างประเทศ แต่ยินดีรับความช่วยเหลือทางวิชาการ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และจำเป็นแก่การดำเนินการข้างต้น สำหรับกรณีที่ต่างประเทศหรือองค์กรเอกชนต่างประเทศจะให้การช่วยเหลือทางการเงิน การก่อสร้างที่พักอาศัย ตลอดจนความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นใด ก็ให้สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ โดยให้ช่วยเหลือโดยตรงไปยังผู้ประสบภัย

๓. ให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการกองทุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และการจ่ายเงินชดเชยแก่ผู้ประสบความเดือดร้อนในภาพรวมทั้งระบบ รวมถึงการก่อสร้างที่พักอาศัยให้แก่ประชาชน และงานโครงสร้างพื้นฐานและโยธาต่าง ๆ ที่เสียหาย โดยให้พิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางและวงเงินการให้ความช่วยเหลือให้เงินตกถึงมือผู้ได้รับความเดือดร้อนอย่างแท้จริง โดยครบถ้วนเหมาะสมกับความจำเป็นและไม่เกิดความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ ให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการตามภารกิจเฉพาะต่าง ๆ ด้วย ดังนี้

๓.๑ ให้กระทรวงแรงงานรับผิดชอบการให้ความช่วยเหลือดูแลลูกจ้าง หรือผู้ใช้แรงงานที่ประสบความเดือดร้อนและตกงาน อันเนื่องมาจากธุรกิจ/การประกอบการต่าง ๆ ต้องปิดตัวลงรวมถึงปัญหาแรงงานต่างด้าวที่ตกงานและต้องการกลับประเทศด้วย โดยให้ประสานการดำเนินงานกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้พิจารณาแนวทางการช่วยเหลือ ชดเชย ที่อาจมีความจำเป็นแก่ผู้ประสบความเดือดร้อน แต่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่โดยตรงของหน่วยงานด้วย

๓.๒ ให้กระทรวงการคลังรับผิดชอบการให้ความช่วยเหลือดูแลผู้ประกอบการรายใหญ่ โดยให้ประสานกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดฟื้นฟูกิจการ และให้สามารถประกอบธุรกิจและจ้างแรงงานได้ดังเดิม

๓.๓ ให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อย โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องด้วย

๓.๔ ให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบการควบคุมดูแลการจัดระเบียบการก่อสร้างอาคาร และสิ่งปลูกสร้าง รวมตลอดถึงการจัดภูมิทัศน์บริเวณชายหาดต่าง ๆ ของจังหวัดภูเก็ต หมู่เกาะพีพี และเกาะอื่น โดยให้ประสานกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประชาคมท้องถิ่นให้เหมาะสม ไม่ให้เกิดการบุกรุกชายหาด รวมทั้งการแสวงประโยชน์ของผู้มีสิทธิพลในท้องถิ่นที่อาจเกิดขึ้นด้วย ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทยนำเสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ทราบการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นด้วย

๓.๕ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับผิดชอบการให้ความช่วยเหลือดูแล ซ่อมแซมและจัดสร้างที่พักอาศัยชั่วคราวและถาวรให้แก่ราษฎรที่ที่พักอาศัยเดิมได้รับความเสียหายหรือพังทลาย โดยให้ประสานการดำเนินการกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นต้น ทั้งนี้ ให้พิจารณา กำหนดแบบบ้านให้ได้มาตรฐาน และจัดสร้างให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของประชาคม โดยราคาบ้านที่จะก่อสร้างไม่ควรเกินหลังละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการก่อสร้าง ให้ประสานกับกระทรวงอุตสาหกรรม และควรสนับสนุนให้จัดซื้อจัดหาจากผู้ประกอบการในท้องถิ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจการค้าในพื้นที่นั้น ๆ ด้วย

๓.๖ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบการให้การช่วยเหลือดูแลแก่ผู้ประกอบการเรือประมงและชาวประมง การกู้เรือประมง รวมทั้งเรือท่องเที่ยว โดยให้ประสานการดำเนินการกับกระทรวงกลาโหม (กองทัพเรือ) และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๗ ให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบเรื่องการก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารเรียนของโรงเรียนต่าง ๆ รวมทั้งดำเนินการรองรับนักเรียนที่กำลังขาด และไม่มีผู้ปกครองดูแลได้อยู่ประจำ โดยให้ประสานกับมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ต่อไป

๓.๘ ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารับผิดชอบการพิจารณาจัดสร้างอนุสรณ์สถานการเกิดธรณีพิบัติภัยในครั้งนี้ โดยให้ประสานกับกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรายละเอียดต่อไป

๓.๙ ให้กระทรวงวัฒนธรรมรับผิดชอบจัดทำจดหมายเหตุแห่งชาติ เกี่ยวกับการเกิดธรณีพิบัติภัยในครั้งนี้

๓.๑๐ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ โดยให้ประสานการดำเนินงานกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔. ให้รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบเรื่องการดำเนินการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนระบบนิเวศน์ของพื้นที่ต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยในภาพรวมทั้งระบบ โดยให้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้น และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ

๕. ให้รองนายกรัฐมนตรี (นายพิณิจ จารุสมบัติ) เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบเรื่องการดำเนินการสร้างงาน และฟื้นฟูอาชีพเพื่อให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยสามารถดำรงชีพได้อย่างยั่งยืน โดยให้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้น และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ

๖. ให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับกรณีการเกิดธรณีพิบัติภัย ในครั้งนี้ทั้งหมด เช่น ความเป็นมาและมูลเหตุของการเกิดเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย ปัญหาและอุปสรรคในการแจ้งเตือนภัย การดำเนินการแก้ไขปัญหา การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย ตลอดจนจนประสบการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อประมวลไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพของกลไกและบุคลากรของประเทศในการเตรียมการป้องกันแก้ไขปัญหาในอนาคตให้มีประสิทธิภาพ โดยให้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นดำเนินการ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ และให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมิทธ ธรรมสโรช) เข้าร่วมดำเนินการด้วย

ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ลงมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

ที่มา : จากหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๗ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๘

ธรรมเตือนใจ

อาจารย์สุชินต์ บริหารงานเขตต์
๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

มองมุมมองธรรม

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ขณะนี้ก็มีธรรม แต่ทำอะไรจึงจะเข้าใจธรรมอย่างถูกต้องว่า ไม่ใช่เราที่กำลังเห็น ที่กำลังคิดนึก เพราะฉะนั้นในขั้นต้นก่อนอื่นต้องพิจารณาให้เข้าใจความหมายของสภาพธรรมแต่ละอย่างให้ถูกต้องจริง ๆ เช่น สติ เราอาจจะชินกับภาษาไทยซึ่งใช้คำว่า สติปัญญา ตั้งแต่เรียนหนังสือในโรงเรียน และในสมุดพกก็บอกว่าสติปัญญา ดี ปานกลาง นั่นเราใช้คำบาลีตามความหมายในภาษาไทย แต่ถ้าเป็นสติตามพระธรรมที่พระผู้มีพระภาคฯ ทรงแสดงแล้ว หมายถึง สภาพธรรมที่มีจริงอย่างหนึ่งซึ่งระลึกเป็นไปในกุศล จะต้องพิจารณาให้ค่อย ๆ เข้าใจลักษณะของสภาพธรรม เพราะเหตุว่าแม้สภาพธรรมกำลังเกิดขึ้นทำกิจการงานของสภาพธรรมแต่ละอย่าง แต่ไม่มีใครรู้เลยว่าเป็นสภาพธรรม เพราะทุก ๆ ขณะมีสภาพธรรมหลายอย่างเกิดร่วมกัน พร้อมกัน

จิตขณะหนึ่ง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นมีสภาพธรรมอื่นอีกหลาย ๆ อย่างเกิดร่วมกับจิต เช่น ขณะคิดก็มีความรู้สึกที่ชอบหรือไม่ชอบในเรื่องที่กำลังคิด และการคิดนั้นก็วิจิตรต่าง ๆ กันไปทุกขณะ ทั้งในเรื่องวิชาการต่าง ๆ มากมายนั้นไม่ถ้วน นี่ย่อมแสดงให้เห็นว่าสภาพของจิตเปล่า ๆ ไม่มีจะต้องมีสภาพธรรมอื่น ๆ เกิดร่วมกับจิต ซึ่งปรุงแต่งจิตให้เป็นสภาพที่ดีบ้าง ชั่วบ้าง ขณะที่นึกได้ว่าเก็บของไว้ในไหน ขณะนั้นไม่ใช่สติเลย เป็นแต่เพียงสภาพจำที่จำได้ว่าเก็บของไว้ในลิ้นชัก เป็นต้น

ในชีวิตประจำวันขณะที่สติเกิดขึ้น ขณะนั้นจิตเป็นไปในกุศล เพราะสติระลึกเป็นไปในกุศล ขณะที่สติเป็นอกุศลขณะนั้นไม่ใช่สติ สติเป็นสภาพธรรมที่ดำรง ขณะใดที่จิตเป็นกุศลขณะนั้นมีสติเกิดร่วมด้วย จิตที่เป็นกุศลก็มีหลายขั้น ขณะที่กำลังฟังพระธรรม กำลังคิดพิจารณาพระธรรมที่ได้ยินได้ฟังขณะนั้นเป็นสติ แต่มีใครรู้ว่านี่เป็นสติที่กำลังระลึก รู้ค่า กำลังพิจารณาพระธรรมที่ได้ฟัง แล้วก็ค่อย ๆ เริ่มเข้าใจขึ้นในเมื่อไม่ใช่ตัวตน ก็ต้องเป็นสภาพธรรมแต่ละอย่าง เพราะฉะนั้นต้องเข้าใจสภาพธรรมที่เป็นสตีก่อน แล้วจะรู้ว่าสติมีหลายระดับ ประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเป็นหลัก อบรมจิตใจให้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ขณะที่สละวัตถุเพื่อประโยชน์สุขของคนอื่นแม้เพียงเล็กน้อย ขณะนั้นไม่ใช่เรา เป็นอนัตตา เป็นธรรมทั้งหมด ขณะที่เป็นกุศลจิตก็ชั่วขณะ สติเกิดระลึกเป็นไปในกาให้สิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น จึงไม่ใช่ตัวจริง ๆ นี่เป็นปัญญาเพิ่มขึ้นก็จะประจักษ์แจ้งลักษณะของสภาพธรรมที่ไม่ใช่ตัวตนในชีวิตประจำวันนี้เอง แต่ก็ต้องเป็นการอบรมเจริญปัญญาไปเป็นขั้น ๆ อย่างสติในขั้นทาน สติในขั้นศีล สติที่เกิดระลึกได้เห็นโทษของอกุศล และขณะที่สติเกิดกับกุศลจิต ซึ่งเป็นไปในความสงบจากกุศลนี้คือชีวิตประจำวัน แต่ยังไม่เห็นธรรมถูกต้องตามความเป็นจริง คือยังไม่ถึงระดับขั้นที่จะละการยึดถือสภาพธรรมว่า เป็นตัวตน สัตว์ บุคคล ต้องมีการฟังพระธรรมอีกจนมีความเข้าใจถูกในลักษณะของสภาพธรรมที่เป็นปรมัตถธรรม

(อ่านต่อฉบับหน้า)